

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Hjälpmedelscentrum
Joakim Axelsson, Controller
joakim.axelsson@regionvastmanland.se

REKVISITIONSARTIKLAR BLIR PERSONFÖRSKRIVNA ARTIKLAR

Förslag till beslut

1. Rekvisitionsartiklar – artikelansvar 3 från och med 2027-01-01 upphör och överförs till artikelansvar 2 och 4.

Ärendet i korthet

Information gavs till Hjälpmedelsnämnden på möte 2025-05-23. Hjälpmedelscentrum föreslår nu att rekvisitionsartiklar – artikelansvar 3 görs om till artikelansvar 2 respektive 4 vilket innebär att hjälpmedlen ska personförskrivas i Visma webSesam i stället för att beställas till verksamhet. Förslaget syftar till att hanteringen av nuvarande rekvisitionsartiklar ska bli tydligare och enklare och genom personförskrivning i Visma webSesam medför det att hjälpmedlen ges en ökad spårbarhet enligt MDR.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Region och kommun har ett delat kostnadsansvar för personligt förskrivna hjälpmedel. Kostnadsansvaret är kopplat till boendeform, ansvarsindelning på hjälpmedel och om patienten har insats från Habiliteringscentrum. Hjälpmedlen är indelade i fyra olika artikel-ansvarsområden. De definieras enligt följande:

- **Ansvar 1** – regionen har betalningsansvar i samtliga boendeformer. Hjälpmedlen är hyreshjälpmedel eller försäljningshjälpmedel. Vissa hjälpmedel inom ansvar 1 bekostas av förskrivande klinik, mer information finns under respektive produkt. Habiliteringscentrum har kostnadsansvar för hjälpmedel som förskrivs till patienter som beviljats insatser från Habiliteringscentrum. Exempel är hjälpmedel som är komplexa och kostsamma till exempel eldrivna rullstolar, kommunikationssystem samt tillbehör till dessa.
- **Ansvar 2** – regionen har betalningsansvar i ordinärt boende och kommunerna i särskilda boendeformer. Hjälpmedlen är hyreshjälpmedel eller försäljningshjälpmedel. Habiliteringscentrum har kostnadsansvar för hjälpmedel som förskrivs till patienter som beviljats insatser från Habiliteringscentrum. Exempel på hjälpmedel är manuella rullstolar och rollatorer.
- **Ansvar 3** – Rekvisitionshjälpmedel. Enklare hjälpmedel som inte förskrivs via Hjälpmedelscentrum. Beställs till enheten, oftast i större antal. Hjälpmedlen är försäljningshjälpmedel. Regionen har betalningsansvar i ordinärt boende och kommunerna i särskilda boendeformer. Habiliteringscentrum har kostnadsansvar för hjälpmedel som förskrivs till patienter som beviljats insatser från Habiliteringscentrum. Hjälpmedel som används i hemsjukvård

betalas av Region Västmanland. Exempel på hjälpmedel är badbräda och sängklossar.

- **Ansvar 4** – regionen har betalningsansvar i ordinärt boende och kommunerna i särskilda boendeformer. Hjälpmedlen är hyreshjälpmedel eller försäljningshjälpmedel. Kommunen har betalningsansvar för patienter som bor i särskilda boendeformer men beviljats insatser från Habiliteringscentrum. Exempel på hjälpmedlen är omvårdnadshjälpmedel som personlyftar, dusch- och toalettstolar på hjul och reglerbara sängar.

Artikelsvar 3 - så kallade rekvisitionsartiklar har sedan flera år tillbaka hanterats genom att de beställts via ett beställningsunderlag i Visma webSesam till enheternas egna lager oftast i större antal. Icke legitimerad personal har efter utbildning kunnat beställa artiklarna till verksamhetens lager. Artiklarna har sedan förskrivits via journal av förskrivare och lämnats ut till patient, det innebär att de inte registrerats på patientöversikten i Visma webSesam.

Artiklarna är så kallade enklare hjälpmedel och omfattar i beställningsmallen 48 artiklar, fördelat på 18 produktgrupper. Det är till exempel strump-pådragare, duschpall, fast och fristående toalett, badbräda och förhöjningsklossar. Hjälpmedlen är försäljningshjälpmedel. Regionen har betalningsansvar i ordinärt boende och kommunerna i särskilda boendeformer. Habiliteringscentrum har kostnadsansvar för hjälpmedel som förskrivs till patienter som beviljats insatser från Habiliteringscentrum. Hjälpmedel som används i hemsjukvård betalas av Region Västmanland.

Nuläge

Den nya lagstiftningen enligt MDR ger högre krav på spårbarhet av alla typer av medicintekniska produkter. Från och med 2027 kommer lagen göra gällande att alla medicintekniska produkter som används inom Hälso- och sjukvården ska kunna spåras. Att förskriva via Visma webSesam ger förutsättningar för en sådan spårbarhet.

Behov

Att

- få ett mer konsekvent och tydligare sätt att förskriva samtliga typer av hjälpmedel som hanteras av Hjälpmedelscentrum.
- få en överblick över en patients hela hjälpmedelsbild.
- att ge förutsättningar för spårbarhet av samtliga medicintekniska produkter som hanteras av Hälso- och sjukvården i enlighet med MDR.

Behovet kan tillgodoses genom att artikelansvar 3 tas bort och artiklarna överförs enligt gällande regelverk till artikelansvar 2 respektive 4 och förskrivs via Visma webSesam precis som andra artiklar/ hjälpmedel.

Verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser***Verksamhetsmässiga och administrativa konsekvenser***

Förslaget innebär en enklare och tydligare hantering för förskrivare.

Då varje enskilt hjälpmedel behöver förskrivas kan det innebära en ökad administration vid beställning. Idag kan beställningarna hanteras av icke legitimerad personal, förslaget innebär därför att rutiner och arbets-sätt behöver ses över.

När en patients hjälpmedelsbild blir komplett kan det komma att minska dubbelförskrivningar. Åtgärden kan också minska antalet missförstånd och frågor till Hjälpmedelscentrum samt minska antal fel vid beställningar/ förskrivning och med det minska antal feldebiteringar.

Då dessa artiklar tidigare beställts i större kvantiteter och nu ska beställas per styck kommer antalet plockningar på Hjälpmedelscentrum att öka.

Kundsamverkan behöver genomföras eftersom arbetssätten förändras. En åtgärdsplan och behov av informations- och utbildningsinsatser tas fram.

Juridiska konsekvenser

Åtgärden är proaktiv inför en striktare spårbarhet av alla medicintekniska produkter som hanteras av Hälso- och sjukvården enligt MDR.

Ekonomiska konsekvenser

Cirka 500 000 kr beräknas behöva föras över från Regionen till kommunernas ansvar för att genomföra förslaget.

Hållbarhet***Miljöperspektiv***

Antalet transporter kommer sannolikt att öka något men i ringa omfattning

Barnrättsperspektiv

En prövning är inte aktuell då det inte påtagligt berör barn direkt.

Invånarperspektiv

Ärendet bedöms inte förändra situationen för invånarna nämnvärt.

Beslutet skickas till

Skriv in vilka som ska få beslutet för kännedom. Exempel på mottagare:

- Titel/motsv för ansvarig tjänsteperson inom Region Västmanland – skriv inte personnamn
- Titel/motsv för kontaktperson i annan organisation/företag – skriv inte personnamn
- Namn på mottagande organisation/företag (departement, myndighet, kommun, region, företag, förening, förbund etcetera)